

Dage blev raabt: Leve Kongen, og om den Klang, der var deri; jeg antager, at man meget godt kunde tænke sig det danske Folk endnu en Gang raabe: Kongen leve, nemlig hvis denne Konge, før han lukkede sine Øjne, fik Lov til at sætte sit Navn under Frederik den Syvendes gamle Grundlov.

Anders Nielsen: Maa jeg først sige med Hensyn til de Udtalelser, der angaa Tiden mellem 1848—49—50 og frem til 1866, at det har sin fulde Rigtighed, at der var to stærke sideløbende Følelser, der greb den danske Nation i hin mærkelige Tid, og det er fuldkommen sikkert og rigtigt, hvad det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds (N. P. Jensen) sagde, at der var en nøje Forbindelse mellem den frie Forfatning af 5. Juni og Kampen for Landets Selvstændighed. Saa vidt og saa langt er jeg enig med det ærede Medlem, men jeg er ikke enig med ham deri, at det var naturligt, at det, som skete i 1866, netop skete. I 1864 kæmpedes der lige saa hæderligt, lige saa tappert som i 1848. Det menige danske Folk havde ikke i Tiden 1848—49 til 1866 gjort sig fortjent til den Behandling, at man udnyttede de Omstændigheder, som forelaa udadtil og indadtil, til at beskære den danske Menigmands Ret. Jeg ønsker, at det skal siges, at det var en Voldsfærd, der skete mod Menigmands Ret i 1866, hidført ved de særlige Forhold, der da forelaa ved, at vi havde Fællesforfatningen, hvis Ophævelse ikke skete i Overensstemmelse med den højtidelige Rigsdagsbeslutning og det Løfte, der laa deri.

Med Hensyn til den foreliggende Sag fastholder jeg, at Udgangspunktet for denne Forhandling er at søge i Udtalelsen af den højtærede Konseilspræsident, der har Ledelsen af Rigsdagens Arbejde. Den høje Regering forkyndte gennem Konseilspræsidentens Programtale, at nu skulde vi tilvejebringe en Basis for Folketingets fremtidige Sammensætning ved Hjælp af en midlertidig Valgkredsordning. Denne Hensigt er i uløselig Strid med det radikale Partis grundlæggende Program og er i Strid med, hvad et stort Mindretal her i Salen kan tænkes at være villigt til. Den er i Strid med Opfattelserne ogsaa udenfor dette Ting, Opfattelser, der ikke kan kommes udenom, naar der skal naas en fælles Beslutning, naas et Resultat. Derfor falder det naturligt, naar vi staa overfor det, den høje Regering har lagt frem paa Tingets Bord, at vi saa hævde vor Opfattelse, og den

gaar ud paa, at en Valgkredsordning kun kan tilvejebringes ved en Grundlovsforandring, og saa ønske vi samtidig med, at vi arbejde paa denne Grundlovsforandring, hvis Hovedformaal er at skabe Grundlaget for Tingets Sammensætning, at udvide Valgretsreglerne saaledes, at de komme til at omfatte de femogtyveaarige og Kvinder saavel som Mænd og Tyender saavel som andre Statsborgere, og man skulde ikke synes, at det, vi her ville være med til at bringe i Havn, kunde være noget, der kunde forarge en radikal Regering. Den høje Regering har ikke selv ønsket at optage Arbejdet for en vidtgaende Grundlovsforandring, og vi ønske det heller ikke i dette Øjeblik. Vi ønske at underbygge Folketingets Stilling i Kraft af de Regler og Bestemmelser, der ere bragte i Forslag af vore Repræsentanter i Udvalget, og som nu have faaet nogen Tilslutning fra en anden Gruppe her i Tinget, idet den større Højregruppe har anerkendt det som et Forhandlingsgrundlag, og det bliver Regeringens Ansvar at hindre, at dette Forhandlingsgrundlag føres videre. Jeg hævder altsaa, at Udgangspunktet for denne Forhandling er det, som den høje Regering selv har fremstillet for os, nemlig Kravet om en Valgkredsordning, og en Valgkredsordning kan kun skabes ved en Grundlovsforandring. Saa bliver det altid et Spørgsmaal, hvor langt og hvor vidt man vil gaa ved denne Grundlovsforandring, der efter sin Anledning kun vedrører Folketingets Sammensætning.

Angaaende den højtærede Indenrigsministers Udtalelse af 11. November, saa kan man læse kort og langt i Rigsdagstidendens Spalter, som man vil, men hverken den højtærede Indenrigsminister eller hans Venner eller hans Modstandere her i Tinget eller i Tinget ovenover ville kunne hævde med nogen som helst Ret, at disse Udtalelser ere Udtryk for, at Regeringen paa dette Tidspunkt havde tænkt sig, at Samlingen skulde ende i en storpolitisk Forhandling om en dybtgaende Grundlovsændring. Hvis den højtærede Indenrigsminister havde tænkt sig, at den Forhandling, vi føre i disse Dage, naturligt vilde være bleven ført, havde han ikke holdt den Tale, han holdt den 11. November, det er en politisk og logisk Umulighed. (Afbrudelse af *Konseilspræsidenten*). Den højtærede Konseilspræsident siger, at det er ligegyldigt. Ja, naturligvis kan man mene, at det er ligegyldigt, hvad den højtærede Indenrigsminister har sagt. De Herrer have det saadan, at det snart er ligegyldigt, hvad de sige den ene Dag,